

Valsts prezidenta Egila Levita uzruna Demokrātijas samitā

Publicēts: 09.12.2021.

Ārlietas

Egils Levits

Godātais prezidenta kungs!

Ekselences!

Cienījamās dāmas un godātie kungi!

Paldies prezidentam Baidenam par iespēju mums visiem tikties!

Demokrātiskajām valstīm visā pasaulē ir skaļāk jāpiesaka savas intereses.

Latvija novērtē demokrātiju. Mēs atbrīvojāmies no padomju režīma un atjaunojām savas valsts demokrātisko iekārtu pirms 30 gadiem.

Mēs nedrīkstam attiekties pret brīvību kā pret kaut ko pašsaprotamu. Autokrātiskas valstis, spēlējoties ar cilvēku brīvības tieksmēm un izmantojot tiesību apzināšanos, neatlaidīgi cenšas graut mūsu demokrātisko iekārtu.

Tās izmanto mūsu brīvības, atvērtību un atklātību, lai grautu sociālo struktūru un demokrātiju. Tās izplata dezinformāciju ar pārrobežu digitālo tehnoloģiju palīdzību. Tās nolaižas līdz tam, ka izmanto migrantus kā ieroci cīņā, lai grautu un sanaidotu savā starpā draudzīgas demokrātiskas valstis.

Tas nozīmē, ka mums kopīgiem spēkiem jāvairo cilvēku spēja stāties pretī šādiem apdraudējumiem.

Es vēlos pievērsties šādiem trim aspektiem.

Pirmkārt, ļoti būtiski ir veicināt iedzīvotāju noturību pret dezinformāciju. Sociālie tīkli ir kļuvuši par galveno dezinformācijas un viltus ziņu izplatīšanas kanālu, kas veicina populismu. Savukārt populisms mazina demokrātijas kvalitāti.

Tādēļ mēs aktīvi strādājam Eiropas Savienības līmenī, lai mazinātu šādu negatīvu procesu ietekmi uz demokrātiskām nācijām. Latvijā izveidotais NATO Stratēģiskās komunikācijas izcilības centrs ir uzkrājis jau 10 gadu pieredzi šajā jomā.

Tai pašā laikā globālajām platformām ir jāgarantē lietotāju vārda brīvība. Cenzūrai, pat ja tā tiek ieviesta ar vislabākajiem nolūkiem, nav vietas demokrātijā.

Mēs tikpat aktīvi iestājamies par neatkarīgu un kvalitatīvu mediju attīstību. Latvija strādā pie visu sabiedrības grupu medijpratības veicināšanas. Medijpratība tiek mācīta arī skolās.

Otrkārt, pilsoniskajai sabiedrībai ir būtiska nozīme noturīgu demokrātisku struktūru veidošanā. Latvija vienmēr konsultējas ar nevalstiskajām organizācijām par likumprojektiem. Mūsu valdības sēdes ir atklātas. Mums ir arī pilsoniskās līdzdalības portāls (manabalss.lv) – digitāla vietne, kur iedzīvotāji var ierosināt likumprojektus, kas 10 000 parakstu savākšanas gadījumā tiek iesniegti izskatīšanai Saeimā.

Domājot par nākotni, mēs aktīvi strādājam pie digitālās plaissas mazināšanas sabiedrībā, sākot ar skolām līdz sieviešu atbalsta programmām.

Treškārt, autokrātiskiem režīmiem patik glabāt sazagto bagātību Rietumvalstu bankās un ieguldīt to īpašumos Rietumvalstīs, tādējādi tikai vairojot korupciju demokrātiskajās valstīs. Mums šī shēma ir jālauž. Piemēram, lai panāktu augstāku atklātības pakāpi, Latvija ir noteikusi plašāku pieeju informācijai par akciju sabiedrību faktiskajiem labuma guvējiem.

Godātais prezidenta kungs!

Noteikumos balstītai starptautiskajai kārtībai ir būtiska nozīme demokrātijas ilgtspējā. Mēs esam pateicīgi ASV par tās 1940. gadā deklarēto Latvijas, Lietuvas un Igaunijas padomju okupācijas neatzīšanas politiku. Tas bija juridiskais pamats, lai pēc 50 okupācijas gadiem pasludinātu savas brīvības un demokrātijas atjaunošanu.

Ņemot vērā mūsu vēsturisko pieredzi, Latvija ir iecerējusi nākamgad organizēt Ukrainas teritoriālajai vienotībai un suverenitātei veltītu starptautisku konferenci, balstoties uz nesenu izveidotās Krimas platformas darbu.

Godātais prezidenta kungs!

Ceru, ka jau nākamajā – 2022. gada – Demokrātijas samitā mēs varēsim atskatīties uz pirmajiem sasniegumiem!

<https://www.president.lv/lv/jaunums/valsts-prezidenta-egila-levita-uzruna-demokratijas-samita>